

پوونکردنه و هیهك

وهك زۆریه ی خوینهرانی كورد، ئاگادارن، له سه رهتای ده ستپێكردنی ئیمه وه به چالاکی فیکری و نوسین، ئەم پرۆژه فیکری و پەخنه یییه ی ئیمه، هه رده م شوینی تیر و هه ره شه ی هه ندیک له پیاوانی ده سه لاتدار و رۆشنبیره زپ و بیه ره مه کانی ئەم واقیعه تاریک و تالهی ئیمه بووه . سه ره مانیک که ده ستمان پێکرد، ئەوانه به وه خۆشحاله ده بوون که پلاکات و پاگه یانندی کۆرپه کانمان بدپن، به وه تۆمه تبارمانبکه ن که ئیمه بیروپای درّه شوێرپگیری بلاوده که یه وه و واقیعی جوان و بیه گه ردی کورد ناشیرینه که یه ن. له وه سه ره تایه وه تا ئەمڕۆ، پتر له یازده ساله ئەم سیناریوییه هه رجاره و به شتیه وه یه ک به رده وامه و هه رجاره و جۆره سیاسییه ک و جۆره قه له میکی زینوس پالاهانی سیناریۆکه بوون. له وه ماوه یه دا هه موو هه ولێکیان داوه له نرخه ی ئه م پرۆژه یه که میکه نه وه و وابکه ن خه لک و خوینهران گوێ له م کۆمه له نوسه ره نه گرن و نوسینه کانیان نه خویننه وه . ئەو پلان و به رنامه و هیترشانه ی له یازده ساله ی رابوردودا ئەوانه کردویانه ته سه ر په هه ند و نوسه ره کانی، له میژووی رۆشنبیری کوردیدا بپویننه یه . له م چه ند ساله دا ئەوه نده درۆ و بوختانمان له سه ر خۆمان بیسته وه، گه ر ئەم هیترشانه رووبه رووی هه ر کۆمه له رۆشنبیریکی تر ببوایه ته وه، له میژبوو ناو می د بوو بوون و وازیان له نوسین هینابوو. به لام دوا جار ئیمه ده زانین مه به سته ی پشت هه موو ئەو هیترشانه ئەوه یه ئیمه بیده نگ بین و نه نوسین. له دونیایه کی بچ فیکردا، له دونیایه کدا که ببه ره مه می و جوینه وه و یه کشکاندن و شیواندن تیا سه ره وه، ئیمه وه ک که سانیک که رۆژیک له نوسین و ئاماده بوون له سه ر کیشه فیکری و سیاسییه کانی کۆمه لگای خۆمان بیده نگ نه بووین، هه میشه به شی شیری به لامار و هیترشی ئەو ناوه نده سیاسی و رۆشنبیرییه مان به رکه وتوو. هه له به ت کۆمه لیک ده نگی جیاواز، کۆمه لیک ده نگی پەخنه یی که بپوا و متمانه ی بریکی زۆری خوینهران به نه وه، ئاسان جیگایان نابیتته وه. یازده ساله هه موو ئەو هه ولانه بۆ شیواندن بیسوود بوون. له وه یازده ساله دا نه ئیمه بۆ ساتیک کۆلمانداوه و نه ئەوانه ش که ده یانه ویت چه وه ری په یام و ئیسه کانمان بشپۆینن، کۆلیانداوه. له م ماوه درێژدا له هه ر که لی ن و سوچیکه وه بۆیان په خسابیت کاریان بۆ لادان و شکاندن و له بیبردنه وه مان کردوه. ئیدی له پەخنه ی سه قه ته وه بیه گره له نوخته و فاریزه ی ناو نوسینه کانمان، تا ده گاته په له اویشتن و ده ستردن بۆ ژبانی شه خسی خۆمان، ده رگایه ک نه ماوه ئەوانه لیتنه دن. ئەوه ی بۆ هه موو خه لک و له هه موو سه رده م و شوینیکی میژووی مرۆقایه تیدا په وا و ئاسایی بووه، بۆ ئیمه وه ک کوفر و نا ئاسایی و تاوان وینایان کردوه. له م پرێگایه دا نه سلیمان له درۆ کردۆته وه، نه له بیوژدانیش سه له میونه ته وه. به درێژایی ئەو چه ند ساله ئیمه زۆریه ی کات بیده نگ بووین، نه ک له به ره وه ی نازانین وه لامبده یه وه، به لکو له به ره وه ی ئەو جۆره بابه تانه ته نیا موهاته راتی نزم به دای خۆیدا راده کیشیت، فیلیکه بۆ راکیشانی خه لکی جیدی بۆ ناو رووبه ری نزم و بچوک و پرپوه له . ئیمه ده زانین ئەوانه ی له هه موو ژبانیاندا ناتوانن له ووتاریکی ئیمه تیبگه ن، خۆشحاله دن، پامانبکیشنه ناو شه ره قسه و موهاته راتی نزمه وه، که تاکه هونه ریکه ئەوانه ده یزانن و تاکه زانیارییه که له سه ر دونیا هه یانه .

له م ماوه یه ی دوا ییدا ئەم پرۆسه یه شتیه وه یه کی به رنامه ییژی وه رگرتوو، بووه به پرۆژه یه ک ئاشکرا هه ندیک له قوتبه گه وره کانی ده سه لات له پشتییه وه وه ستاون. خه لکانیک له ناوه وه و ده ره وه ی ولات به هاویه ش و به مه به ست ئیشی بۆ ده که ن، له هه ندیک سیاسی گه وره وه بۆ هه ندیک قه له می زۆر بچوک. پاش ئەو هه موو پلاره نزم و په لاماره به نه خشه یه ی له م دوا ییدا له هه ندیک رۆژنامه و سایتدا بلاوکرانه وه، به پتو یستمان زانی هه ندیک پوونکردنه وه بخه یه به رده می خوینهران.

سه ره تا له وه وه ده ست پیده که یه ن که گوایه ئیمه یارمه تی نوسه رانمان وه رگرتییت، ئەو یارمه تییه ی چه ندین ساله هه زاران نوسه ر و نانوسه ر، هونه رمه ند و نا هونه رمه ند وه ریده گرن. به خشی نی ئه م یارمه تییه کاریکی خراپ نییه و هه موو که سیکی به ویژدان ده بییت پییباش بییت ده ولت کۆمه ک و هاریکاری نوسه ران و هونه رمه ندانی راسته قینه بکات. به لام سه باره ت به ئیمه، چه زده که یه ن به خوینهرانی خۆمان بلین ئیمه به هیه ج جۆریک نه دای ئەو یارمه تییه مان کردوه و نه پولیکیشمان له و یارمه تییه وه رگرتوو و نه فلسیکی ئەو یارمه تییه مان بینیه و نه که سیشمان راسپاردوه کاری وه هاما ن بۆ بکات. به درێژایی ئەو چه ند ساله زۆرجار پێشنیار بۆ ئیمه کراوه که مافیکی ئاسایی و سروشتی خۆمانه وه ک هه موو نوسه ران و هونه رمه ندانی تری کورد یارمه تی وه ریه گرن، هه ندیک جار خه لکانیک و دۆستانیک به نیه تی باش ویستویانه کار بۆ ئەوه بکه ن، به لام ئیمه په تمان کردۆته وه و وه رمانه گرتوو. هه تا دوا جار که یه کیک له دۆستانمان «کاک شوێر جوازیوی» هه ولیدا بۆ ئەو مه سه له یه قه ناعه تمان پیبکات، به نامه ی تاییه تی به پزیمان ئاگادار کردوه که هه ولی و نه دات و پیمانراگه یاند ئیمه ئەو کۆمه که وه رناگرین. ئەو نوسراوه ی ئەنجومه نی وه زیرانی، به و شتیه وه ی

که له پوښنامه‌ی میدیادا بلأوکراوه‌توه، نه ټاگامان لښه و نه دوزانین کڼ کردویتی. ئیمه‌ش وه‌کو هر خوینه‌ریکی دیکه له ریڼای بلأوبوونه‌ویه‌وه له ”پوښنامه‌ی میدیا“ دا بۆ یه‌که‌مینجار بینیمونه و خویندومانه‌توه. بلأوبوونه‌وه‌شی به‌و شیوه‌یه و له‌لایه‌ن یه‌کڼک له هه‌ره ناسراوترین و بیزراوترین پیاوونی ده‌سه‌لآته‌وه زوړ شت بۆ ئیمه ټاشکراده‌کات و ده‌ریده‌خات ئهم یارییه ناشیرینه له کوپوه و له کیپوه سه‌رچاوه‌ی گرتووه. هه‌لبه‌ت ئیمه ده‌مانتوانی ریڼای یاسایی بگرینه به، به‌لام پیمانویه ئیمه نوسه‌رین و ده‌توانین به نوسین به‌رگری له خویمان بکه‌ین، ئهمه جگه له‌وه‌ی ئه‌و زورناژنه‌ی ئهمه‌ی نوسیه شایه‌نی ئه‌و ماندووبوونه نییه که پو‌لیسیک له نیوان دوو ژووری دادگادا، بۆ هیټان و بردنی کاغه‌زه‌کان بیکښت. دوا‌ئوه ئهم پیاوه باش ده‌زانیت که ئیمه یارمه‌تی نوسه‌رانمان وه‌رنه‌گرتووه، باشیش ده‌زانیت کڼن ئه‌وانه‌ی به ناهق سآله‌های سآله ئهم پارویه وه‌رده‌گرن، ده‌شزانیت ئه‌و لیسته‌یه خه‌لکانیکه په‌رله‌مانتار و په‌لداری به‌رزی حکومتی ناوځو و ئه‌ندامی زوړ زوړ بالآی حکومتی عیراقیشی تیدایه، ئهم کابرایه له ټاست ئه‌مانه‌دا بیده‌نگه و ئیمه که نوسه‌رین و مافی خویمان بوو وه‌ریبگرین، ده‌شزانیت و دلنیا‌شه که وه‌رماننه‌گرتووه، دیت و ئهم قسه بیمانایانه له‌سهر ئیمه ده‌نوسیت؟ ته‌فسیری ئهمه‌ش به‌جیده‌هیلین بۆ خوینه‌ران و بۆ ئه‌و ده‌سه‌لآتدارانه‌ی خزمه‌تکاری وه‌ها عاقلیان هه‌یه .

خالیکه تر که به‌شایسته‌ی ټماژه پیدانی دوزانین، قسه‌کانی ”حاکم قادر“ له چاوپیکه‌وتنیکیدا که دیسان له ”پوښنامه‌ی میدیا“ وه بلأوبووته‌وه. له و چاوپیکه‌وتنه‌دا حاکم قادر منته‌ی ئه‌وه به‌سهر ئیمه و ژماره‌یه‌ک نوسه‌ری دیکه‌دا ده‌کات که نه‌ک هه‌ر زویمان وه‌رگرتووه، به‌لکو به ته‌زکیه‌ی ئیمه زه‌وی به‌خه‌لکی تریش دراوه. سه‌ره‌تا ده‌بیت بلین زوړبه‌ی هه‌ره زوړی نوسه‌ران و هونه‌رمه‌ندان کورد، وه‌ک ده‌یه‌ها هه‌زار هاوآلاتی دیکه‌ی کورد له ته‌واوی توپژ و چینه‌کان زویمان وه‌رگرتووه. زه‌وی ئه‌و ولآته مولک و مالی حاکم قادر و سه‌رۆک و به‌رپرسه‌کان نییه. ئه‌و ولآته مولکی هه‌مومانه و به‌پله‌ی یه‌که‌میش مولکی ئه‌وانه‌یه که تیا ماندووده‌بن و له گه‌وره‌بوونی ټازادی و له په‌ره‌سه‌ندنی فیکری و له گه‌شه‌کردن و تازه‌بوونه‌وه‌ی پو‌شنبیریدا به‌شداریده‌که‌ن. کوردستان به‌رله‌وه‌ی ولآتی حاکم قادربیت، ولآتی نوسه‌ران و هونه‌رمه‌ندان و داهینه‌رانی ئهم میلله‌ته‌یه. مافی ئه‌وان گه‌ر له مافی حاکم قادر له‌م نیشتمانه‌دا گه‌وره‌تر نه‌بیت، که‌متر نییه. وه‌رگرتنی زه‌وی مافیکی سروشتی خه‌لکه و سه‌دان نوسه‌ر و هونه‌رمه‌ند، هه‌زاران هاوآلاتی له‌سه‌رده‌می پیش به‌عس و سه‌رده‌می به‌عس‌شدا زویمان وه‌رگرتووه. ئهمرۆ به‌سیاسیکردنی ئهم مه‌سه‌له‌یه مانای به‌سیاسیکردنی مافه سروشتیه‌کانی خه‌لکه، ئهمه‌ش یارییه‌کی ناشیرینی ده‌سه‌لآتداران و ئه‌و که‌سانه‌یه که ده‌سه‌لآت له‌سهر وینه‌ی خو‌ی دروستیکردون و به‌ناوی ئوپوزسیونه‌وه ئیشیان پیده‌کات. ئوپوزسیونیک کوردستان وا وینابکات که مولک و مالی حاکم قادر و سیاسه‌تمه‌دارانه و نابیت که‌س ده‌ست بۆ ئه‌و مولک و مال‌ه به‌ریت، شته‌کان وا وینابکات وه‌ک ئه‌وه‌ی کوردستان مولکی ئهم دوو حیزبه‌ بیت و هه‌ر مروفتیک زه‌وی وه‌رگرت ئه‌وا بووه به‌پیاوی ده‌سه‌لآت، ئه‌وه نه‌ک ئوپوزسیون نییه، به‌لکو هه‌ر کلکیکی ده‌سه‌لآته و خو‌ی له ژیر په‌رده‌یه‌کی تردا شارده‌ته‌وه و ده‌مامکیکه‌ی تری کردوته‌سهر. ئهمرۆ ئه‌وه‌ی ده‌سه‌لآت به‌ده‌موچاوه ناسراوه‌کانی بۆی ناکریت، به‌و ده‌موچاوه نه‌ناسراوانه ده‌یکات که خویمان به‌ ئوپوزسیون ناواناوه. جا ئهمه چ جوړه ئوپوزسیونیکه که هیئنده ده‌به‌نگه له بری ئه‌وه‌ی داوای ماف بۆ نوسه‌ران و هونه‌رمه‌ندان بکات، له بری ئه‌وه‌ی خزمه‌تکردنیان بکاته کیشه و بیکاته دروشم و وه‌رده‌قه‌ی فشار بۆ سه‌ر حکومت، له بری ئه‌وه‌ی پر به‌ده‌نگ باس له پشتگیری ئه‌دیبان و هونه‌رمه‌ندان و خه‌لکی به‌هرمه‌ندی ئهم ولآته بکات و هیژ موبیلیزه‌بکات به‌م ټاسته‌دا فشار دروستبکه‌ن، بیت و هه‌موو کوردستان به‌دیاری بکات به‌مولکی حکومت و ئهمه‌ش ناوبیت کوردایه‌تی و خه‌بات. ئهمه نه‌ک ئوپوزسیون نییه، به‌لکو دارده‌ستیکه‌ی ده‌به‌نگی ده‌سه‌لآت خو‌یه‌تی. مروفت له هه‌ر کومه‌لگایه‌کدا ژیا و ئیشیکرد ماف و واجبی هه‌یه. مروفتیک نییه له‌م سه‌ر ئه‌ستیره‌یه ته‌نیا واجبی هه‌بیت و مافی نه‌بیت. ئه‌وه‌ی ته‌نیا واده‌زانیت مافی هه‌یه و واجبی نییه گه‌نده‌له، ئه‌وه‌شی پیبوايه ته‌نیا واجبی هه‌یه و مافی نییه کویله‌یه. ئه‌وه ته‌نیا مله‌وپترین خزمه‌تکاری دیکتاتور و ده‌سه‌لآتداره‌کانن پیبوانویه ده‌بیت یه‌کک هه‌بیت ته‌نیا واجبی هه‌بیت و مافی نه‌بیت. ئیمه جگه له‌وه‌ی چهن‌دین سآله له بواری پو‌شنبیری کوردیدا له ده‌نگه چالاک وماندووه‌کانین، به‌ودیویشدا له سه‌ختی پیشمه‌رگایه‌تیبه‌وه بیگره تا ټاواره‌بوون، له گیرانه‌وه تا زیندانی، له برینداربوونه‌وه تا سه‌قه‌تبوونی جه‌سته‌یی، له له‌ده‌ستدانی خویندنه‌وه تا له‌ده‌ستدانی که‌س و کار و ئه‌نفالکردن، هه‌موویمان له پیبواي کیشه‌ی میلله‌ته‌که‌ماندا چه‌شتووه. لیره‌وه مه‌گه‌ر یه‌کک زه‌په‌یه‌ک ره‌وشت و ویزدان له خوینیدا نه‌بیت تا بتوانیت له خاک و ټاوی ئه‌و ولآته‌دا وه‌ک بپمافیک ته‌ماشامانبکات. گه‌نده‌لی ئه‌وه نییه وه‌ک هاوآلاتیه‌ک، وه‌ک نوسه‌ریک به‌شیکه‌ی که‌م له مافه‌کانی خوت وه‌رگریت، ئه‌وه‌ی ئهمه به‌گه‌نده‌لی ناوده‌بات، هیچ نییه جگه له قه‌له‌میک که ټوکه‌ریی ده‌سه‌لآت ده‌کات، چونکی چه‌مک و زاراوه‌ی گه‌نده‌لی به‌چه‌شنیک ده‌شویونیت که‌س نه‌توانیت مانا پاسته‌قینه‌که‌ی بدوژیتوه؛ ئهمه ئه‌و ستراتیژشه که ده‌سه‌لآت ئهمرۆ کاری بۆده‌کات. ئهم قه‌له‌مانه کریگرتیه‌کی راسته‌وخو و ناراسته‌خو‌ی پیاوه گه‌نده‌له‌کانی ناو ده‌سه‌لآتن، ئیشیان ئه‌ویه هه‌موو کومه‌لگا و هه‌موو ئه‌و ده‌نگانه‌ی ئهم کومه‌لگایه‌ پزیزان لیده‌گرن، وه‌ک گه‌نده‌ل بناسینن تا خویمان له ناو ئه‌و شیوانه‌دا ونبن. ئهمه دریزکراوه‌ی هه‌مان ستراتیژه که چهن سآلیکه ده‌یه‌ویت گومان له‌سهر که‌ناله ئه‌هلی و سه‌ربه‌خو‌کانی راگه‌یاندن و هه‌ندیک له

پیکخواه کانی کۆمه‌لگای مه‌ده‌نیش دروستبکات و بلّیت ئەمانه ته‌مویلیان دیارنییه و گه‌نده‌لن. ئەمه هه‌مان عه‌قلیه‌ت و هه‌مان سیاسه‌ته که هه‌رجاره‌ی به جوّره توکهریک جیبه‌جیبه‌کریت، هه‌ندی‌کجار پیاوانی ده‌سه‌لات خۆیان راسته‌وخۆ به‌و کاره هه‌ل‌ده‌ستن، وهک له حاله‌تی جه‌مال عه‌بدو‌ل‌ادا ده‌یبینن، هه‌ندی‌کجاریش که‌سانی به‌کرێگیارو و ده‌مامک به‌سه‌ر به ناوی ئۆپۆزیسیۆنه‌وه ئەو سیاسه‌ته جیبه‌جیبه‌که‌ن. ئی‌مه نه وه‌زیر بووین یاریمان به سه‌روه‌ت و سامانی گشتی کردبیت و نه به‌پێوه‌به‌ری ده‌زگا بووین نوقسانی له میزانییه‌ماندا هه‌بووبیت، نه خاوه‌ن پله‌وپایه بووین و هاتبین خزم و که‌سوکاری خۆمان دانابیت، نه موک و مالی گشتیمان لایه‌وه فرۆشتبیتمان بۆ خۆمان، نه شه‌هاده‌شمان له‌ملاولا به‌پاره کپیوه و کارمان پیکردبیت. ئی‌مه دوا‌ی ئەوه‌ی به‌شی زۆری نوسه‌رانی کورد زه‌وییان وه‌رگرت، دوا‌ی ئەوه‌ی به‌شی هه‌ره زۆری هونه‌رمه‌ندانی کورد زه‌وییان وه‌رگرت، دوا‌ی دووجار بانگه‌یشتی شه‌اره‌وانی خۆی، پارچه‌یه‌ک زه‌ویمان به‌ناشکرا و له پوژی پوناکدا وهک زۆر نوسه‌ر و هونه‌رمه‌ندی دی و له هه‌مان سیاقدا وه‌رگرتوو. ئیدی ئەمه نه ته‌فسیر هه‌ل‌ده‌گریت و نه ته‌ئویل، کۆمیدیاکه‌ش له‌وه‌دایه که ده‌بینن ئەوه‌ی هه‌ل‌ده‌دات ئەمه ته‌فسیربکات و شاخ و بالی لێده‌ریه‌یت، هه‌ندی‌ک نه‌خوینده‌وارن که له هه‌موو ژانیاندا له ته‌فسیر و ته‌ئویلی هه‌چ دیاره‌یه‌کی ئەم کۆمه‌لگایه‌دا به‌شداریان نه‌کردوه. له‌وه‌ش به‌ترزیت هه‌ر که‌س وهک نه‌عامه سه‌ری خۆی نه‌کات به ژیر له‌مه‌وه، ده‌زانیت ئی‌مه له‌و نوسه‌رانه بووین که به‌رده‌وام له‌سه‌ر هه‌موو کێشه گه‌وره و بچوکه‌کانی ئەم کۆمه‌لگایه ئاماده‌بووین. له‌گه‌ڵ پێزیشماندا بۆ هه‌لوێستی جوانی هه‌موو نوسه‌ر و پوژنامه‌نوس و هونه‌رمه‌ندیکی تر، له‌گه‌ڵ شانازیماندا به‌و پۆله‌ی که کۆمه‌لگایک ده‌زگا و پوژنامه و مالپه‌ری ئەم وڵاته ده‌یگێرن، ده‌لێین: به‌سه بۆ خویته‌ر ئەرشیفی پوژنامه‌کانی هاوڵاتی و ئاوینه له‌م دوو ساله‌دا هه‌ل‌دات‌وه تا ببینیت و بزانییت، کێ هه‌لوێستی راسته‌قینه‌ی له کێشه‌کانی ئەم کۆمه‌لگایه هه‌بووه و کێش ملی خۆی هورکردوه، کێ قسه‌یکردوه و کێ بێده‌نگی هه‌لبژاردوه یاخود له باشترین حاله‌تدا قسه‌ی پرپوچ و بێنرخ و بازاری نوسیوه. ئی‌مه له وشه زیاتر چه‌کێکی ترمان نییه تا به‌کاربه‌ینین، ئی‌مه نه حیزبی سیاسین و نه دروشمی پوختانی حکومه‌تی کوردستانمان هه‌ل‌گرتوو، تا ته‌فنگ هه‌لبگیرین و بچینه سه‌نگه‌ره‌وه. گه‌ر هه‌ر فس فس پاله‌وانیکیش جوّره ستراتیژیک‌ی وای هه‌یه، به‌رله‌وه‌ی موزایه‌ده‌ی به‌تال و به‌دپه‌وشتانه بکات خۆی ده‌توانیت بیت و ده‌ست و ته‌فنگی خۆی پیشانی خه‌لک بدات. نه‌وهک له کونجیکه‌وه که موزایه‌ده‌ی بۆش و پسته‌ی بریقه‌دار هه‌چی تیناچیت، باس له هه‌لوێستیک بکات که پوژیک له پوژان نه‌یبوو. دروشمی ئی‌مه هه‌رده‌م گه‌وره‌کردنی ئازادییه‌کان و فراوانکردنی هوشیاری په‌خنه‌یی و داهێنان و ده‌وله‌مه‌ندکردنی پوختی‌یه‌ی ئەم میله‌ته بووه، ئی‌مه ئیشمان بۆئه‌وه کردوه په‌خنه به‌گشتی چ له ئاسته‌ فیکریه‌که و چ له ئاسته‌ سیاییه‌که‌یدا، له موهاهه‌رات و شه‌ره جنیو و په‌لاماری شه‌خسی ده‌رچیت و ببیت به زانستیک که ئیشی خوینده‌وه‌ی سیستم و سروشتی ده‌سه‌لات و ماهیه‌تی ئازادیی بیت. پوژیک له پوژان خۆمان به‌خاوه‌نی ئەو هه‌قه نه‌زانیه‌و پسه‌له‌ی نیشتمانه‌په‌روه‌ری و خیانه‌ت دابه‌شکه‌ین، به‌لام خۆمان به‌خاوه‌نی ئەو هه‌قه زانیوه به‌رگری له مانای دیموکراسیه‌ت و ئازادی و ماف بکه‌ین. لێره‌وه ئی‌مه خویته‌رانی کورد ئاگاداره‌که‌ینه‌وه، چه‌ندین قه‌له‌می کردراو که هه‌ندی‌کیان به‌ناوی ئۆپۆزیسیۆنه‌وه ئیشده‌که‌ن، دزه‌یانکردۆته ناو پوژنامه و سایته‌کانه‌وه و ئیشیان ئەوه‌یه مانای وشه‌کان به‌جوړیک بشیوین، هه‌موو که‌س بگریته‌وه و که‌سیش نه‌گریته‌وه. چونکه له‌دو‌اجاردا ئەمه تاکه ستراتیژیکه‌ بتوانیت پیاوه گه‌نده‌له‌کانی ناو ده‌سه‌لات رزگاربکات. ئەم به‌شه گه‌نده‌له‌ی ناو ده‌سه‌لات له دروستکردن و کرپن و سه‌وزکردنی ئەمانه‌دا ملیۆنه‌ها دۆلاری سه‌رفکردوه، بۆیه به‌ئهرکی ئەخلاق‌ی خۆمانی ده‌زانین که خویته‌ران له‌مانه ئاگاداریکه‌ینه‌وه. دو‌اجار ده‌لێین: گه‌نده‌لی هه‌ره گه‌وره و هه‌ره‌سی فیکری و ئەخلاق‌ی گه‌وره ئەوه‌یه کوردستان به‌مالی پارتی و یه‌کێتی بزانییت، واتیه‌گه‌یت خاک و ناوی ئەم وڵاته دیاری و مه‌کره‌مه‌ی ده‌ستی ئەوانه. ئەوانه‌ی به‌جوّره بێرده‌که‌نه‌وه که‌سانیکن بزانیان نه‌زانن ده‌سه‌لات تا ناو مۆخیان پوختوو، ئەوانه نه‌وهک ئۆپۆزیسیۆن نین، به‌لکو ئەو توڤه‌ن که ده‌سه‌لات له‌ده‌ره‌وه‌ی خۆی و له ژیر ناوی تر و له ژیر په‌رده‌ی تردا بۆ خۆی چنیویتی.

سه‌باره‌ت به‌وه‌ی حاکم قادر ده‌لّیت به ته‌زکیه‌ی ئی‌مه زه‌وی داوه به‌خه‌لک، ئی‌مه ده‌لّین، ئەم قسه‌یه له دوور و نزیک په‌یوه‌ندی به راستیه‌وه نییه. حاکم قادر نه هاوڕێی هه‌چ یه‌ک له ئی‌مه‌یه و هه‌چ یه‌ک له ئی‌مه‌ش له هه‌موو ژانیاندا ته‌کلیفیک‌ی بۆ خۆی یان بۆ هه‌چ که‌سیکی تر له‌م پیاوه نه‌کردوه.

دو‌اجار ده‌لّین، ئەگه‌ر خه‌لکانیک هه‌ن پێیانوايه، ده‌توانن به‌م درۆ و ده‌له‌سانه، به‌م چه‌واشه‌کارییه بیوینه‌یه ئی‌مه له ئیشکردن رابگرن، به‌هه‌له‌دا چوون. به‌پێچه‌وانه‌وه ئی‌ستا ئی‌مه له هه‌ر کات زیاتر دل‌نیا‌بین له ناو چ سیستمیک‌ی ناشیریندا ده‌ژین، چ ناوه‌ندیکی پوختی‌یه‌ی هه‌یه که فیکر و جوانی و جیدییه‌ت نه‌بیت، هه‌موو هونه‌ریکی تر تیا‌یدا بالاده‌سته، چ ئۆپۆزیسیۆنیکی ده‌به‌نگمان هه‌یه که هینده‌ی دژایه‌تی مافی خه‌لک ده‌کات، نیو ئەوه‌نده دژایه‌تی ده‌سه‌لات ناکات. هه‌موو ئەوانه هۆی گه‌وره‌ن بۆ ئەوه‌ی به‌رده‌وام‌بین و جیدیتر ئیشکه‌ین و مینه‌به‌ری زیاتر بکه‌ینه‌وه و چه‌رامی قوولتر بشکێنین. ئەوانه‌شی تا ئی‌ستا بێده‌نگی ئی‌مه‌یان به‌هه‌له ته‌فسیرکردوه، ده‌بیت دل‌نیا‌بین ئی‌مه له به‌رابه‌ر هه‌ندی‌ک گه‌نده‌له‌م بێده‌نگین و بێده‌نگیش ده‌بین، نه‌له پابوردوودا و نه له ئی‌ستا و نه له داها‌تووشدا به‌دوا‌ی موهاهه‌راتی ئەوانه‌دا نه‌پوختووین و نارۆین، ئەوانه با تاکۆتایی ئەو قسه‌ پرپوچانه‌ی خۆیان بچونه‌وه، ئەوانه نه

نرخیکیان لای ئیمه ههبووه و نه نرخیکیان دهبیّت . به لام ئه مه هه رگیز به و مانایه نییه هه موو کاتیّک و له هه موو درۆیه ک بیدهنگ ده بین .

28.6.2007

مه ریوان وریا قانیع، به ختیار عه لی، ئاراس فه تاح